

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра німецької філології

Силабус навчальної дисципліни

ЛІТЕРАТУРА КРАЇНИ, МОВА ЯКОЇ ВИВЧАЄТЬСЯ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма
«Німецька мова і література, англійська мова»

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.043 Германські мови та літератури
(переклад включно) (перша – німецька)

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «27» серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ — 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Література країни, мова якої вивчається
Викладач (-і)	Шацька Галина Миколаївна
Контактний телефон викладача	050373361
e-mail викладача	halyna.shatska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	четвер 15:20
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Курс «Література країни, мова якої вивчається» спрямований на забезпечення здобувачів освіти знаннями з історії літератури німецькомовних країн, обов'язковими для розуміння своєрідності літературного процесу Німеччини, Австрії та Швейцарії від IX до XXI століття, його основних характеристик, закономірностей та художніх новацій, роль фольклору в розвитку літератури цих країн. Курс поєднує контекстуальні, історико-літературні та літературно-критичні аспекти вивчення даної літератури, дає чітке уявлення про провідні літературні напрями та течії, жанрову систему і жанрові модифікації в межах кожного літературного роду. Курс зорієнтований на вивчення найвагоміших художніх напрямів, течій, літературних феноменів у німецькій, австрійській та швейцарській національних літературах, найвпливовіших постатей та творів, а також вплив фольклору на формування і розвиток цих літератур.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Дисципліна має на меті сформувати у здобувачів освіти цілісне уявлення про літературний процес у німецькомовних країнах, закономірності розвитку їхньої літератури; розвинути навички критичного мислення, ведення дискусій; вміння аналізувати художній твір із застосуванням класичних та новітніх методів літературознавчого аналізу, здійснювати функціональний аналіз фольклорних елементів у художніх творах, а також особливостей їх перекладу. Поглибити знання термінологічного апарату іноземною мовою. Розвинути навички літературознавчого наукового аналізу.</p>	
4. Програмні компетентності	
<p>Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p>Загальні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність бути критичним і самокритичним. • Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. • Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. • Здатність працювати в команді та автономно. • Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. • Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. <p>Фахові компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ. • Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. 	

- Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
- Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами, зокрема німецькою та другою іноземною.
- Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

5. Програмні результати навчання

- Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.
- Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
- Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності
- Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.
- Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
- Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
- Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
семінарські заняття	10
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова / вибіркова
8	035 Філологія	4	В

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	лекції	заняття	сам. роб.
Thema 1. Die Literatur des Früh- und Hochmittelalters (VII. - XII. Jhh.)	2		8
Thema 2. Geistliche und weltliche Literatur auf Lateinisch und auf Deutsch. Ritterdichtung. Der Minnesang (1150 – 1500).		2	8
Thema 3. Die Literatur im Zeichen des Humanismus, Renaissance und Reformation (1480 -1600).	2		4
Thema 4. Die Barockliteratur (XVII. Jh.).		2	4
Thema 5. Die Literatur der Aufklärung und Klassik, „Sturm- und Drang-Bewegung“ (XVII. - Anfang des XIX. Jh.).	2		4
Thema 6. Die Wesenszüge der deutschen Romantik (XIX. Jh.).	2	2	12

Thema 7. Der poetische Realismus. Die Biedermeierkultur (XIX. Jh.).		2	4
Thema 8. Die Literaturreichtungen um das Jahrhundertwende (Ende des XIX. - Anfang des XX.Jhh.).	2		4
Thema 9. Die Wiener Moderne. Expressionismus (1890 – 1920).		2	4
Thema 10. Literatur der Zwischenkriegszeit. Herausbildung des neuen Romans (1920 – 1939).	2		8
.			
	ЗАГАЛОМ:	20	10
			60
7. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.</p> <p>Поточний контроль з дисципліни «Література країни, мова якої вивчається відбувається шляхом перевірки засвоєння студентами знань та умінь під час написання контрольної роботи та контролю індивідуальної та самостійної роботи.</p> <p>Контроль засвоєння знань та навичок, що базуються на лекційному матеріалі, здійснюється шляхом написання студентами контрольної роботи (у розгорнутій та/або тестовій формі). За опрацювання тем студент може отримати максимально 50 балів.</p> <p>Навички роботи з літературою, вміння аналізувати матеріали, робити висновки та узагальнення здобувачі освіти реалізують шляхом виконання індивідуальних робіт. Індивідуальна робота оцінюється максимально у 30 балів.</p> <p>Студентам також пропонується самостійне опрацювання джерел, які є знаковими для відповідної дисципліни. Контроль засвоєння відповідних знань здійснюється у тестовій формі та максимально оцінюється у 20 балів.</p> <p>Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за поточний контроль знань.</p>		
Практичні заняття	<p>Знання здобувача вищої освіти оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями:</p> <p>«відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;</p> <p>«добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал,</p>		

	<p>володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;</p> <p>«задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;</p> <p>«незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.</p> <p>Поточне оцінювання знань здійснюється під час проведення практичних занять і оцінюється в національній шкалі (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно»). Максимальна оцінка балів за практичні заняття 25 балів. Окремо оцінюється написання контрольної роботи (5 балів) і самостійна робота (15 балів).</p>
Вимоги до письмових робіт	<p>Передбачено одне письмове підсумкове тестування на платформі d-learn.pnu.edu.ua, яке охоплює від 30 до 50 завдань (максимальна кількість балів – 20).</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях, пропуски занять без поважних причин, а також результати відпрацювання пропущених з поважних причин занять.</p>
Підсумковий контроль	<p>Форма підсумкового контролю – залік. Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 50 балів.</p>
8. Політика навчальної дисципліни	
<p>Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю, дотримуватися правил академічної доброчесності.</p> <p><u>Академічна доброчесність:</u> Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування відповідно до Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника та Процедури забезпечення дотримання академічної доброчесності.</p> <p><u>Відвідування занять:</u> При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), пропуски та спізнення без поважної причини, що передбачено Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Студенти мають можливість</p>	

відпрацювати заняття, які було пропущено з поважних причин, а також отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до семінарських занять і письмових робіт, на консультаціях викладача.

Навчання за індивідуальним графіком:

Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn.pnu.edu.ua та виконанням усіх завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються [Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Перезарахування освітніх компонент:

Процедуру перезарахування унормовано [Положенням про порядок визнання результатів навчання та ліквідації академічної різниці](#) та [Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#)

Неформальна освіта:

Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів з лінгвістики на платформах Coursera, Udemu, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів / тренінгів, тощо) регламентується [Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Повторне вивчення дисципліни:

Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до [Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін \(кредитів ECTS\) в умовах ECTS](#) або відраховується з навчального закладу.

Наприкінці курсу студенти мають можливість надати відгуки та пропозиції щодо якості викладання дисципліни на сайті <https://d-learn.pnu.edu.ua>.

9. Рекомендована література

Основна:

1. Деркачова О., Ушневич С. Літературна казка Німеччини та Австрії. Навчально-методичний посібник. Брустурів: Дискурсус, 2013. 216 с.
<http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/1459>
2. Мізін К. І. Історія німецької літератури від початків до сьогодення (коротко і з практичною частиною): Навчальний посібник для студентів-германістів (нім.) - Вінниця: НОВА КНИГА, 2006. 336 с.
https://books.google.com.ua/books?id=wqERCgAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=uk&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false
3. Bushell A., Košťálová D. Von außen betrachtet. Österreich und die österreichische Literatur im Spiegel der Auslandsrezeption. Bern: Peter Lang, 2007. 156 S.
<https://books.google.com.ua/books?id=AFj98GyMohUC&printsec=frontcover&hl=uk#v=onepage&q&f=false>
4. Dippel A. Dichten und Denken in Österreich. Eine literarische Ethnographie. Wien: Turia + Kant, 2015. 320 S.
https://www.academia.edu/14647543/Dichten_und_Denken_in_%C3%96sterreich_Eine_literar

ische Ethnographie

5. Fiskowa S. Geschichte der deutschen Literatur in Perioden, Entwicklungsrichtungen, Ideen und Namen. Methodisches Handbuch. - Львів: ПАІС, 2003. 339 с.
6. Kucher P.-H., Bertschik J. „baustelle kultur“. Diskurslagen in der österreichischen Literatur 1918–1933/38. Bielefeld: Aisthesis, 2011. 495 S.
<https://www.aisthesis.de/WebRoot/Store20/Shops/63645342/MediaGallery/leseproben/9783895288371.pdf>
7. Quellentexte zur deutschsprachigen Literatur und Kultur. Bdd. 1-4, 6. Hrsg. Von Katarzyna Dzikowska. - Posnan: Wydawnictwo Poznanskie, 2010.
8. Rotzer H. G. Geschichte der deutschen Literatur. 2.veränderte und erweiterte Auflage. - Bamberg: Buchners Verlag, 2010. 513 S.

Додаткова:

9. Австрійська читанка: Антологія австрійської літератури ХХ ст. Львів: Літопис, 2005. 366 с.
10. Волощук Є., Бігун Б. Доба «ізмів»: модернізм та авангардизм у західноєвропейській літературі першої половини ХХ століття. НАН України, Ін-т літератури ім. Т.Г. Шевченка. К.: Академперіодика, 2014. 324 с.
11. Волощук Є. В. Чарівна флейта модерну. Духовно-естетичні тенденції німецькомовної модерністської літератури ХХ ст. у ліриці Р.М.Рільке, прозі Т.Манна, драматургії М.Фріша: монографія. К.: Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2008. 528 с.
12. Гаврилів Т. Форма і фігура. Ідентичність у художньому просторі. Монографія. – Львів: ВНТЛКласика, 2009. – 480 с.
13. Монолатій Т. Поетика повсякденності. Проза Йозефа Рота як інтертекст. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2015. 239
14. Рихло П. В. Поетика діалогу. Творчість Пауля Целана як інтертекст. Чернівці: Рута, 2005. 583 с.
15. Kaszyński S. H. Kurze Geschichte der österreichischen Literatur. Studien zur Germanistik, Skandinavistik und Übersetzungskultur, Volume 4. Frankfurt am Main: Peter Lang, 2012. 312 S.
16. Kohl K., Robertson R. A History of Austrian Literature 1918-2000. Rochester, NY: Camden House, 2006. 336 p.
https://books.google.com.ua/books/about/A_History_of_Austrian_Literature_1918_20.html?id=Q_BD-rogiJkC&redir_esc=y
17. Zeman H. (Hg.). Literaturgeschichte Österreichs: von den Anfängen im Mittelalter bis zur Gegenwart. Unter Mitwirkung von Auer L., Backes M., Bauer W., Breuer D., Friedrich H., Kriegleder W., Trunz E., Wolf A. Freiburg im Breisgau: Rombach, 2014. 864 S.
18. Zeyringer K., Gollner H. Eine Literaturgeschichte: Österreich seit 1650. Innsbruck: Studien-Verlag, 2012. 840 S.

Інформаційні ресурси:

1. <https://www.projekt-gutenberg.org/>
2. <https://www.stifterhaus.at/stichwoerter/donaulaendischer-minnesang>
3. <https://www.inst.at/trans/>
4. <https://www.ogl.at>
5. <https://folklore-europaea.org/>

